

ผลของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วมต่อความรู้และทักษะของ
ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการและความฉลาดทางอารมณ์
เด็กปฐมวัย อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม

Effects of preschool parenting program on knowledge and caring skills of parent for promoting
development and emotional quotient of early childhood
in Banphaeng District, Nakhonphanom Province.

(Received: December 19, 2023 ; Revised: December 25, 2023 ; Accepted: December 29, 2023)

รุ่งทิพา จันทรังาม¹ รุ่งนภา พรหมสาขา ณ สกลนคร¹

Rungtiwa Janngarm¹ Rungnapa Promsakha Na Sakonnakhon¹

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วมต่อความรู้และทักษะของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการและความฉลาดทางอารมณ์เด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 60 คน เป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง คือ โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวก โดยครอบครัวมีส่วนร่วม เป็นโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดยสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ โปรแกรมประกอบด้วยกิจกรรมทั้งหมด 4 ครั้ง ครั้งละ 1:30-2 ชั่วโมง แต่ละครั้ง ห่างกัน 2 สัปดาห์ ตามรูปแบบกิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมครั้งที่ 1 สร้างสายใย กิจกรรมครั้งที่ 2 สร้างวินัย กิจกรรมครั้งที่ 3 สร้างเด็กเก่ง 1 กิจกรรมครั้งที่ 4 สร้างเด็กเก่ง 2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินทักษะการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยเพื่อการส่งเสริมพัฒนาการและความฉลาดทางอารมณ์และแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็กปฐมวัย 3-5 ปี ฉบับพ่อแม่ผู้ปกครอง ดำเนินการทั้งหมด 8 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลด้วยรูปแบบที่มีอยู่เดิม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติทดสอบ โดยใช้สถิติ independent t test และ Paired t-test

ผลการวิจัย พบว่าคะแนนทักษะความรู้ ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง หลังได้รับโปรแกรมฯ สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระดับคะแนนทักษะความรู้ ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ : โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม, เด็กปฐมวัย, พัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์

Abstract

The purpose of this quasi-experimental research was to study the effects of positive family participation promotion and development promotion programs on the knowledge and skills of parents in promoting development and intelligence early childhood emotional. The sample group consisted of 60 parents and parents of early childhood children, 30 were the experimental group, 30 were the control group by cluster random sampling. The research tools used to conduct the experiment were a developmental promotion and positive discipline program with family involvement It is a program developed by the Ratchanakarin Institute of Child Development. The program consists of 4 activities, each time 1:30–2 hours apart, each time 2 weeks apart, according to the activity pattern as follows Activity 1) Build bond, Activity 2) Build Discipline, Activity 3) Creating Talented Children 1, Activity 4) Creating Talented Children 2. The research tools used for data collection were the Early Childhood Skills Assessment for Promotion of Development

¹ โรงพยาบาลบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม

and Emotional Intelligence and the Emotional Intelligence Assessment for Early Childhood Ages 3-5 Years Parents Edition. A total of 8 weeks were performed, while the control group was treated with the existing model. Data were analyzed using descriptive statistics, independent t test statistics and Paired t-test statistics.

The results of the research revealed that the skills and knowledge scores of parents after receiving the program higher than before receiving the program It was statistically significant ($p < .05$) and the level of skill and knowledge scores of parents, parents, experimental groups was higher than the control group. with statistical significance ($p < .05$)

Keywords : Preschool parenting program on knowledge and caring skills of parent, Early childhood, Development Emotional intelligence.

บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นช่วงโอกาสทองของชีวิต ที่สมองและการเรียนรู้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว หรือที่เรียกว่า “หน้าต่างแห่งโอกาส” ซึ่งหากพิจารณาธรรมชาติของการพัฒนาทางสมอง พบว่า การสร้างเซลล์ประสาทในสมองเริ่มตั้งแต่ในครรภ์¹ โดยจะมีช่วง “หน้าต่างแห่งโอกาส (Windows of opportunity)” ในช่วงอายุ 0 - 3 ปี ซึ่งถือเป็นจุดสูงสุด ที่จะสามารถพัฒนาทั้งด้านประสาทสัมผัส การรับรู้ภาษา และการพัฒนาระดับสติปัญญา² การลงทุนในเด็กปฐมวัยจะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าถึง 7 เท่าในวันที่เขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่³ และหากเด็กมีปัญหาพัฒนาการล่าช้า โดยเฉพาะด้านภาษา ด้านการช่วยเหลือตัวเองและทักษะทางสังคม เมื่อเข้าสู่วัยเรียน หากเด็กไม่พร้อมที่จะพึ่งตัวเองและมีทักษะทางสังคมน้อยก็จะมีปัญหาทางจิตใจและพฤติกรรมที่ต้องแก้ไข การปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลา คนทุกคนควรได้รับการพัฒนาอิคิวกะหรือความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient EQ) ตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งจะทำให้เด็กมีคุณสมบัติของการมีอิคิวกะที่ดีติดตัวไป และสามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตทุกช่วงวัยได้อย่างอัตโนมัติ⁴

การพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย เป็นสิ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องเนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ทำให้ผลของการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด ต่อการสร้างรากฐานของชีวิต โดยเริ่มตั้งแต่การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิตเพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ

และสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพการศึกษา และสวัสดิการสังคมได้อย่างเท่าเทียมกัน⁵ ดังแผนยุทธศาสตร์ด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2560 - 2564 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนยุทธศาสตร์การศึกษาของชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) เป็นการสร้างความพร้อมในการเรียนรู้และเชื่อมโยงการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals เป้าหมายที่ 4)⁶ ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนได้คำนึงถึงความสมบูรณ์และครอบคลุมการดำเนินงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย การจัดและให้บริการเด็กปฐมวัย เน้นให้เด็กทุกคนได้รับการอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างเด็กในเมืองและพื้นที่ห่างไกล การพัฒนาบทบาทความเป็นพ่อแม่เป็นแม่ (Parenting) การอบรมเลี้ยงดู และบทบาทของครอบครัว เน้นปรับบทบาทของการเป็นพ่อแม่ที่ไม่ใช่แค่การเลี้ยงดูให้เติบโตเท่านั้นต้องรวมถึงการส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ โดยกำหนดเป้าประสงค์ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับการพัฒนาความรู้และมีศักยภาพมีทักษะการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ การเลี้ยงดูและการดูแลเด็กปฐมวัย^{7,8}

กระทรวงสาธารณสุข ด้วยความร่วมมือ 4 กระทรวง ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็ก ปฐมวัยไทยในทุกระดับ โดยการเติมเต็มศักยภาพของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่เมืองและส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่ทุรกันดารให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสามารถ เป็นคน

ไทยคุณภาพในการพัฒนา ประเทศในอนาคต โดยกรมอนามัยได้จับมือกับ กรมสุขภาพจิตพัฒนาเด็กปฐมวัยไทยแบบองค์รวม พัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 พัฒนา IQ EQ EF ของเด็กให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มความสามารถให้เด็กไทยเติบโตในโลกที่ก้าวล้ำด้วยเทคโนโลยีได้อย่างชาญฉลาด ภายใต้กรอบการบูรณาการความร่วมมือกลุ่มเด็กปฐมวัย 4 กระทรวงตามมาตรการ 3 มาตรการ โดย 1 ใน 3 มาตรการ คือ เด็กมีพัฒนาการสมวัย กรมอนามัยได้ดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยไทยให้มีพัฒนาการสมวัยด้วยโครงการ กิน กอด เล่น เล่า โรงเรียนพ่อแม่ โครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (DSPM) การติดตามเด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนในครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 1 แสนต่อปี โดยใช้สมุดสุขภาพสีชมพูเป็นตัวคัดกรองต่อเนื่องด้วยการดำเนินงานติดตามและการส่งเสริมพัฒนาเด็กกลุ่มเสี่ยงโดยกรมสุขภาพจิต โครงการ TEDA 4I parenting การดูแลแม่เข้มแข็งหลังคลอด Positive parenting และโครงการ Triple P มุ่งเน้นให้ครอบครัวมีส่วนร่วม ในเรื่องพัฒนาเด็ก

สถานการณ์ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) จากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ในปี 2565 ซึ่งเน้นการเข้าถึงบริการให้เด็กได้รับโอกาสในการส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการ พบว่าความครอบคลุมเท่ากับร้อยละ 89.3 และยังพบว่าเด็กไม่ได้เข้าสู่ระบบบริการ (ประเด็น LOSS) ร้อยละ 10.7 เด็กที่ติดตามได้ภายใน 30 วัน เท่ากับ 92.4 สำหรับเด็กมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ 24.5 (ณ วันที่ 30 มิ.ย.65) การส่งต่อเด็กพัฒนาการล่าช้าได้รับการคัดกรองด้วย TIDA4I หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น ส่วนใหญ่เด็กมีพัฒนาการทางภาษาล่าช้า ทั้งการใช้ภาษาและการเข้าใจภาษา และส่งต่อกรมสุขภาพจิต จำนวน 3,255 ราย เพื่อได้รับการดูแลต่อไป จากการดำเนินงานด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในเขตสุขภาพที่ 8 พ.ศ.2565 พบว่า เด็กปฐมวัยได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการด้วยเครื่อง DSPM/

DAIM ร้อยละ 97.24 พบพัฒนาการสงสัยล่าช้าถึงร้อยละ 28.30 และพบว่ามีพัฒนาไม่สมวัยหลังกระตุ้น ซึ่งต้องได้รับการส่งต่อถึงร้อยละ 1.02⁹ ในจังหวัดนครพนมจากการดำเนินงานด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย ใน พ.ศ. 2565 พบว่าเด็กปฐมวัยได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการ ด้วยเครื่อง DSPM/ DAIM ร้อยละ 96.35 พบ พัฒนาการสงสัยล่าช้าถึงร้อยละ 23.15 และพบว่ามีพัฒนาไม่สมวัยหลังกระตุ้นซึ่งต้องได้รับการส่งต่อถึงร้อยละ 0.39 จังหวัดนครพนมได้มีการดำเนินการและแก้ไขปัญหาด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งอำเภอบ้านแพง ในปี 2565 พบว่าเด็กปฐมวัยได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการด้วยเครื่อง DSPM/ DAIM ร้อยละ 99.15 พบพัฒนาการสงสัยล่าช้า ถึงร้อยละ 24.79¹⁰

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็ก มี 3 ด้านคือ ด้านชีวภาพ ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม^{11,12} ปัจจัยด้านชีวภาพที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพันธุกรรม ซึ่งเป็นตัวกำหนดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์อย่างไรกับสิ่งแวดล้อมและมีผลตอบสนองต่อการเรียนรู้หรือสติปัญญาของเด็ก สิ่งแวดล้อมแรกที่มีความสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้และเป็นแบบอย่างให้กับเด็กคือสถาบันครอบครัว¹³ หากครอบครัวสามารถตอบสนองความต้องการของเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจะส่งผลให้เด็กเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างมีคุณภาพ¹⁴ ซึ่งการเลี้ยงดูเด็กโดยครอบครัวในปัจจุบันมีแนวโน้มลดลง¹⁵ ในขณะที่การปล่อยให้เด็กใช้เวลาไปกับการดูโทรทัศน์ เล่นเกมเล่นอินเทอร์เน็ตส่งผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ การนอนและการกินของเด็ก ซึ่งสถาบัน American Academy of Pediatrics มีคำแนะนำไม่ให้เด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ดูโทรทัศน์หรือใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ¹⁶ และสอดคล้องกับเด็กที่มีปัญหาการพูดล่าช้าที่พบมากขึ้นในประเทศไทย โดยพบว่าส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการโดยปัจจัยหนึ่งคือการปล่อยให้เด็กดูโทรทัศน์ตามลำพัง¹⁷

สอดคล้องกับการการศึกษาของวีระศักดิ์ ชลไชยะ พบว่าปัจจัยด้านการเลี้ยงดูเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้พัฒนาการเด็กล่าช้า ส่วนใหญ่เกิดจากการขาดการเลี้ยงดูและกระตุ้นพัฒนาการที่เหมาะสม เนื่องจากพ่อแม่ต้องไปทำงานนอกบ้าน อาจปล่อยให้เด็กดูโทรทัศน์หรือใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านจอๆตามลำพัง ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการใช้สื่อเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง หรือผู้เลี้ยงดูเด็กแทนพ่อแม่ ทำให้เด็กขาดการดูแลเอาใจใส่ที่เหมาะสม จึงอาจเกิดภาวะเสี่ยงต่อการได้รับผล กระทบต่างๆทั้งด้านพัฒนาการพฤติกรรมและสุขภาพตั้งแต่อายุน้อย¹⁸ นอกจากนี้พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของเด็กในช่วงวัยอายุต่ำกว่า 5 ปี ปัจจัยแวดล้อมในครอบครัวชนบทที่มีฐานะยากจน พบเด็กมีภาวะทุพโภชนาการขาดสารอาหารที่จำเป็นส่งผลให้เด็กที่มีภาวะเตี้ย แคระแกรนและขาดสารอาหาร ส่งผลต่อพัฒนาการของร่างกายและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย¹⁹

บุคคลที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมพัฒนา การเด็กปฐมวัย คือ พ่อแม่ผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการสมวัยและการกระตุ้นพัฒนาการเด็กในด้านที่สงสัยล่าช้า^{20,21} โดยที่ผ่านมาศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปากห้วยม่วง ตำบลนาเข อำเภอบ้านแพ่ง จังหวัดนครพนม ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 เป็น 1 ในพื้นที่เป้าหมายในโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในพื้นที่ทุรกันดาร ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี แม้การดำเนินงานเพื่อพัฒนาภาวะโภชนาการและสุขภาพของเด็กจะมีความก้าวหน้ามาโดยลำดับ แต่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังทรงพบว่ามีเด็กเล็กจำนวนหนึ่งที่อยู่ในชุมชนห่างไกลมีพัฒนาการล่าช้า ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูแลเด็ก ซึ่งจะส่งผลต่อการ

เรียนรู้และการพัฒนาด้านอื่น ๆ ต่อไป จึงมีพระราชกระแส ให้จัดทำโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริตั้งอยู่ นอกจากจะช่วยแก้ปัญหาของเด็กในชุมชนห่างไกลแล้ว ยังเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปากห้วยม่วง เป็นพื้นที่แรกในจังหวัดนครพนมในการดำเนินงานโดยนำโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนา การและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม (Preschool Parenting Program: Triple-P) ขึ้น ซึ่งในการดำเนินงานที่ผ่านนั้น ได้มีการศึกษาผลของพัฒนาการของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการส่งเสริมพัฒนาการ โดยใช้โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 เท่านั้น ซึ่งยังไม่มีการศึกษาผลที่เกิดขึ้นกับพ่อแม่ผู้ปกครอง จากการใช้โปรแกรมนี้ผู้วิจัยเห็นว่าโปรแกรมนี้ ไม่เพียงแต่จะเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงด้านพัฒนาการของเด็กเท่านั้น แต่ยังส่งผลถึงพ่อแม่ผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรมฯด้วยโดยตรง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ผลของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม ต่อความรู้และทักษะของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการและความฉลาดทางอารมณ์เด็กปฐมวัย อำเภอบ้านแพ่ง ขึ้น และถือว่าพื้นที่อำเภอบ้านแพ่งเป็นพื้นที่นำร่องในจังหวัดนครพนม ที่นำโปรแกรมนี้ดำเนินการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภายใต้โครงการปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบระดับคะแนนทักษะ ความรู้ของพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนทักษะความรู้ ของพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการส่งเสริม

พัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วมในกลุ่มทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้ดูแลหลักในครอบครัว อำเภอบ้านแพ้ว จำนวน 1,100 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้ดูแลหลักในครอบครัว ตำบลโพธิ์ทองและตำบลหนองแขวงรวม 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน โดยกำหนดคุณลักษณะดังนี้

เกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria)

ประกอบด้วย

1. พ่อแม่ผู้ปกครอง ที่เป็นผู้ดูแลหลักและดูแลเด็กอย่างต่อเนื่องต่อเด็ก 1 คน
2. สามารถอ่านเขียนหนังสือและสื่อสารได้ชัดเจน
3. สนใจเข้าร่วมโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวก โดยครอบครัวมีส่วนร่วม

4. อาศัยอยู่จริงในพื้นที่วิจัย

ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แล้วจึงนำ 2 ตำบลดังกล่าวมาจับฉลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยพื้นที่ทดลองและพื้นที่ควบคุมเป็นศูนย์เด็กเล็กในตำบลและมีบริบทที่คล้ายกัน

กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์อำนาจทดสอบ โดยกำหนดการทดสอบสมมติฐานเป็นทางเดียว (One-tailed test) กำหนดค่าอิทธิพล .80 ค่าความคลาดเคลื่อน.05 และอำนาจการทดสอบ .80 ทำการคำนวณด้วยโปรแกรม G*Power 3.1.9.4 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มละ 21 คน (กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง) รวมเป็น 42 คน และเพื่อเป็นการทดแทนในกรณีที่มีการสูญหายของกลุ่มตัวอย่าง จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 (20% drop out rate) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นกลุ่มละ 25 คน (กลุ่มควบคุมและกลุ่ม

ทดลอง) และเพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการทดลองมีการกระจายเข้าโค้งปกติและสามารถอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรได้ (Polit & Beck,2004) รวมทั้งมีผู้ปกครองเด็กปฐมวัยสามารถเข้าร่วมตามโปรแกรมฯได้ จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มละ 30 คน รวมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็น 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินทักษะการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยเพื่อการส่งเสริมพัฒนาการและความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งเป็นแบบประเมิน ตามคู่มือโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัยโดยครอบครัวมีส่วนร่วม²² ที่พัฒนาโดยสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ ประกอบด้วย 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเด็กและผู้ปกครอง ตอนที่ 2 แบบประเมินจำนวน 24 ข้อ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวก โดยครอบครัวมีส่วนร่วม²² เป็นโปรแกรมฯที่พัฒนาขึ้นโดยสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในดูแลส่งเสริมพัฒนาการบุตรหลาน โดยโปรแกรมฯประกอบด้วยกิจกรรมทั้งหมด 4 ครั้ง ครั้งละ 1:30-2 ชั่วโมง แต่ละครั้งห่างกัน 2 สัปดาห์ กิจกรรมครั้งที่ 1 สร้างสายใย กิจกรรมครั้งที่ 2 สร้างวินัย กิจกรรมครั้งที่ 3 สร้างเด็กเก่ง 1 และกิจกรรมครั้งที่ 4 สร้างเด็กเก่ง 2

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ระยะก่อนการดำเนินการ

1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตลงพื้นที่เพื่อดำเนินการวิจัย ไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นต้นสังกัดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขั้นตอนการทดลองและเก็บข้อมูลเมื่อได้รับอนุญาต

1.2 ผู้วิจัยลงพื้นที่ พบคณะครูเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขั้นตอนการทดลองและเก็บข้อมูล

1.3 ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อพ่อแม่ผู้ปกครอง เด็กปฐมวัยอายุ 2 ปี 6 เดือน - 6 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว

1.4 ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยคัดเลือกโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แล้วจึงนำ 2 ตำบลดังกล่าวมาจับฉลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. ระยะการดำเนินการวิจัย

โดยเก็บข้อมูลและดำเนินการวิจัยดังนี้

ครั้งที่ 1 สัปดาห์ที่ 1

1. ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้นำกลุ่มพบกลุ่มทดลอง แนะนำตัวเอง แนะนำผู้ช่วยผู้นำกลุ่ม สร้าง สัมพันธภาพ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา การพิทักษ์สิทธิ์ ใช้เวลา 10 นาที

2. ผู้ปกครองและเด็กแนะนำชื่อตัวเอง

3. สอบถามความต้องการ คาดหวังของผู้ปกครองในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

4. ดำเนินการเก็บข้อมูล (Pre test) ตาม แบบประเมินทักษะในการฝึกวินัยเชิงบวกและการส่งเสริมพัฒนาการของพ่อแม่ผู้ปกครองและผู้ดูแลใช้เวลา 20 นาที

5. ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำกลุ่ม กฎกติกา ระยะเวลาในการทำกิจกรรม โดยให้ผู้ปกครองร่วมเสนอ กฎกติกาเพิ่มเติม (ระยะเวลาทำกิจกรรมโดยประมาณ 1:30-2 ชั่วโมง ปิดโทรศัพท์ระหว่างทำกิจกรรม ร่วมแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขออนุญาตก่อนออกจากกลุ่ม)

6. จัดกลุ่มผู้ปกครองและเด็กประมาณ 10-15 คู่ ให้นั่งล้อมเป็นวงกลม เด็กนั่งด้านใน ผู้ปกครองนั่งด้านนอก

7. ผู้ปกครองและเด็กแนะนำชื่อตัวเอง

8. ดำเนินกิจกรรมครั้งที่ 1 สร้างสายใย

9. ร่วมสรุปบทเรียนที่ได้จากกิจกรรม ทั้งหมด เพื่อสรุปความคิดรวบยอดและสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการเลี้ยงดู และการสร้างความผูกพันระหว่างเด็กและผู้ปกครอง ผ่านกิจกรรม กอด เล่า เล่น เต็ม วาด สร้างสมาธิ

10. ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชัก ถาม นัดหมายครั้งต่อไป ในอีก 2 สัปดาห์ กล่าวขอบคุณ และปิดกลุ่ม

ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 3

เปิดกลุ่ม/สร้างสัมพันธภาพ (10 นาที)

1. จัดกลุ่ม ผู้ปกครองและเด็กประมาณ 15 คู่ ให้นั่งล้อมเป็นวงกลม ให้เด็กนั่งด้านใน

2. ผู้ปกครองนั่งด้านนอก จากนั้นแนะนำตัวเอง และผู้ช่วยผู้นำกลุ่มเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับผู้ปกครอง

3. สอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ชี้แจง/ ทบทวน เป้าหมายในการทำกลุ่ม กฎกติกา ระยะเวลาในการทำกิจกรรม โดยให้ผู้ปกครองร่วมเสนอกฎกติกา เพิ่มเติม

4. ทบทวนกิจกรรมที่ผ่านมาในครั้งที่แล้ว

5. ดำเนินกิจกรรม ครั้งที่ 2 สร้างวินัย กอดสร้างสุข นิทานสร้างวินัย ศิลปะสร้างจินตนาการ เล่นเต้าน / สร้างความสนุก สมาธิสร้างความสบาย

6. สรุปบทเรียน

- ผู้นำกลุ่มและผู้ปกครองพูดคุย เพื่อสรุปความคิดรวบยอด และสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการเลี้ยงดู และการสร้างความผูกพันระหว่างเด็กและผู้เลี้ยงดู ผ่านกิจกรรม กอด เล่า เล่น เต็ม วาด สร้างสมาธิ และการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม

- ผู้นำกลุ่มสรุปบทเรียนที่ได้จากกิจกรรม ทั้งหมดเกี่ยวกับการสร้างวินัยเชิงบวก

- ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองซักถามและนัดหมายครั้งต่อไป ในอีก 2 สัปดาห์ กล่าวขอบคุณ และปิดกลุ่ม

ครั้งที่ 3 สัปดาห์ที่ 5

เปิดกลุ่ม/สร้างสัมพันธภาพ (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มจัดกลุ่มผู้ปกครองและเด็กประมาณ 10-15 คู่ ให้นั่งล้อมเป็นวงกลม เด็กนั่งด้านในผู้ปกครองนั่งด้านนอก จากนั้นนำตัวเองและผู้ช่วยผู้นำกลุ่มเพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างวิทยากรและผู้ปกครอง

2. สอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

3. ชี้แจง/ ทบทวน เป้าหมายในการทำกลุ่ม กฎ กติกา ระยะเวลาในการทำกิจกรรม โดยให้ผู้ปกครองร่วมเสนอกฎ กติกา เพิ่มเติม

4. ทบทวนกิจกรรมที่ผ่านมาในครั้งที่แล้ว

5. กิจกรรมครั้งที่ 3 สร้างเด็กเก่ง 1 กอดสร้างสุข ชมสร้างความภูมิใจ สร้างเด็กเก่ง เล่น /เต้นสร้างความสุข สมาธิสร้างความสบาย

6. สรุปบทเรียน

- ผู้นำกลุ่มตั้งคำถามผู้ปกครองเพื่อนำสู่การสรุปบทเรียน

- ผู้นำกลุ่มสรุปบทเรียนที่ได้จากกิจกรรมทั้งหมดเกี่ยวกับการชมเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ

- ผู้นำกลุ่มสรุปถึงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กผ่านกิจกรรมที่ทำร่วมกัน

- ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองซักถามและนัดหมายครั้งต่อไป ในอีก 2 สัปดาห์ กล่าวขอบคุณและปิดกลุ่ม

ครั้งที่ 4 สัปดาห์ที่ 7

เปิดกลุ่ม/สร้างสัมพันธ์ภาพ

1. ผู้นำกลุ่มจัดกลุ่มผู้ปกครองและเด็กประมาณ 10-15 คู่ ให้นั่งล้อมเป็นวงกลม เด็กนั่งด้านในผู้ปกครองนั่งด้านนอก จากนั้นแนะนำตัวเองและผู้ช่วยผู้นำกลุ่มเพื่อสร้างความคุ้นเคย

2. สอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

3. ชี้แจง/ทบทวน เป้าหมายในการทำกลุ่ม กฎ กติกา ระยะเวลาในการทำกิจกรรม โดยให้ผู้ปกครองร่วมเสนอกฎ กติกา เพิ่มเติม

4. ผู้นำกลุ่มทบทวนกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา

5. ดำเนินกิจกรรมครั้งที่ 4 สร้างเด็กเก่ง 2 กอดสร้างสุข ชมสร้างความภูมิใจ หิว เหนื่อย ร้อน หนาว ป่วย หนึ่งภาพ สิบชิ้น สัตว์ เสื้อผ้า อาหาร ผลไม้ ของใช้ เล่น/เต้นสร้างความสุข สมาธิสร้างความสบาย

6. สรุปบทเรียน

- ผู้นำกลุ่มชวนผู้ปกครองพูดคุย เกี่ยวกับพฤติกรรมของลูก

- ผู้นำกลุ่มสรุปบทเรียนที่ได้จากกิจกรรมทั้งหมดเกี่ยวกับการสร้างให้ลูกเป็นคนเก่ง ฉลาดและกล้าแสดงออกมีทักษะการสื่อสารที่ดี

7. ดำเนินการเก็บข้อมูล (Post test) ตามแบบประเมินทักษะในการฝึกวินัยเชิงบวกและ การส่งเสริมพัฒนาการของพ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้ดูแล ใช้เวลา 20 นาที

- ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองซักถาม กล่าวขอบคุณ และปิดกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนทักษะความรู้ของพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งข้อมูลมีการกระจายแบบเป็นโค้งปกติ โดยใช้สถิติ independent t test

3. วิเคราะห์คะแนนทักษะความรู้ของพ่อแม่ ผู้ปกครองก่อนและหลังการทดลอง ในกลุ่มทดลอง ซึ่งข้อมูลมีการกระจายแบบเป็นโค้งปกติ โดยใช้สถิติ Paired t-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จริยธรรมในการวิจัย

งานวิจัยนี้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์คำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) คือ กฎการคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ (principle of beneficence) กฎของการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (principle of respect for person) และการคำนึงถึงความยุติธรรม (principle of justice) ผ่านการรับรองจากกรรมการ

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์สำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดนครพนม ตามหมายเลขอนุญาตเลขที่ REC
025/66 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2566

ผลการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ พ่อแม่ผู้ปกครอง
เด็กปฐมวัยที่เป็นผู้ดูแลหลักในครอบครัว ตำบลโพ
ทอง และตำบลหนองแวง รวม 60 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่ม
ทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน กลุ่มทดลอง
จำนวน 30 คน เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ
16.70 เพศหญิง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ
83.33 และกลุ่มเปรียบเทียบ จำนวน 30 คน เป็นเพศ
ชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 เพศหญิง จำนวน
27 คน คิดเป็นร้อยละ 90

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนน คะแนนทักษะความรู้ ของพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ independent t test

คะแนนทักษะความรู้	กลุ่มทดลอง n=30		กลุ่มควบคุม n=30		p-value
	mean	S.D.	mean	S.D.	
ก่อนทดลอง	2.59	0.56	2.60	0.53	0.91
หลังทดลอง	4.15	0.16	2.59	0.56	< .001

อภิปรายผล

จากการศึกษา พบว่าภายหลังการดำเนิน การ
ทดลองตามโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้าง
วินัยเชิงบวก โดยครอบครัวมีส่วนร่วมต่อความรู้และ
ทักษะของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมพัฒนาการและ
ความฉลาดทางอารมณ์เด็กปฐมวัย อำเภอบ้านแพง
จังหวัดนครพนม จากผลการศึกษาครั้งนี้ สรุปได้ว่า
โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวก
โดยครอบครัวมีส่วนร่วม มีประสิทธิผลที่ทำให้ความรู้
และทักษะของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย อำเภอบ้านแพง
จังหวัดนครพนม เพิ่มขึ้น สามารถอภิปรายผล ได้
ดังนี้

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า คะแนนทักษะความรู้
ของพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย กลุ่มทดลองสูงขึ้นกว่า

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนทักษะ
ความรู้ ของพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะ
ความรู้ ของพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย หลังได้รับ
โปรแกรมของกลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.16$) สูง
กว่ากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 2.59, S.D. = 0.56$) อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และพบว่า กลุ่มทดลอง
หลังได้รับ โปรแกรม ($\bar{X} = 4.15, S.D. = 1.66$) สูงกว่า
ก่อนได้รับโปรแกรม ($\bar{X} = 2.59, S.D. = 0.56$) อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 1

กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
คะแนนทักษะความรู้ของพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
หลังการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวก โดย
ครอบครัวมีส่วนร่วม ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้อธิบายได้ว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้และ
ทักษะของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมครั้งที่ 1
สร้างสายใย ประกอบด้วย กอดสร้างสุข นิทาน
สร้างสรรค์ วาดภาพสร้างจินตนาการ เล่น / เล่นสร้าง
ความสนุก สมาธิสร้างความสุข กิจกรรมครั้งที่ 2
สร้างวินัย ประกอบด้วย กอดสร้างสุข นิทานสร้างวินัย
ศิลปะสร้างจินตนาการ เล่นเต้น / สร้างความสุข สมาธิ
สร้างความสุข กิจกรรมครั้งที่ 3 สร้างเด็กเก่ง 1
ประกอบด้วย กอดสร้างสุข ชมสร้างความภูมิใจ สร้าง

เด็กเก่ง เล่น / ต้นสร้างความสุข สมมติสร้างสบาย กิจกรรมครั้งที่ 4 สร้างเด็กเก่ง 2 ประกอบด้วย กอด สร้างสุข ชมสร้างความภูมิใจ หิว เหนื่อย ร้อน หนาว ป่วย หนึ่งภาพ สิบชิ้น สัตว์ เสื้อผ้า อาหาร ผลไม้ ของใช้ เล่น/ต้นสร้างความสุข สมมติสร้างสบาย มีผลต่อ ความรู้และทักษะของผู้ปกครองในการส่งเสริม พัฒนาการและความฉลาดทางอารมณ์เด็กปฐมวัย ในทางที่ดีขึ้น

สรุปได้ว่า โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและ สร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม ส่งผลต่อ ความรู้และทักษะของผู้ปกครองในการส่งเสริม พัฒนาการและความฉลาดทางอารมณ์เด็กปฐมวัย อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ จุฬาลักษณ์ ยะวิญญาญ, วิชาภรณ์ คันทะ มูล และระบอบ เนตรทิพย์ เรื่อง ประสิทธิผลของ โปรแกรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และเสริมสร้าง วินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัยโดยครอบครัวมีส่วนร่วม อำเภอปัว จังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมี ความรู้และทักษะสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05²³ และสอดคล้องกับ การศึกษาของลักขณา สุกุลทอง, ศรีบุญทิพย์ ชาลีเครือ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรม Triple P เพื่อกระตุ้น พัฒนาการเด็กปฐมวัยเขตสุขภาพที่ 7 ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีระดับความถี่ใน การสร้างวินัยเชิงบวกสูงกว่า กลุ่มควบคุม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)²⁴

จากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้เห็นว่าโปรแกรมการส่งเสริม พัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม (Preschool Parenting Program) ซึ่งเป็น โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดยสถาบันพัฒนาการเด็กราช นครินทร์ เพื่อให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ใช้เป็นแนวทางใน ดูแลส่งเสริมพัฒนาการบุตรหลาน ผ่านกิจกรรม กอด เล่า เล่น เต็ม วาด สร้างสมาธิ รวมถึงสร้างวินัย และการสื่อสารทางบวก เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ที่ดี ส่งผลให้เด็กเติบโต

ขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ สุข อีกเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ตรงในกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ซึ่ง ครอบคลุมในเรื่องความรู้และทักษะของผู้ปกครองใน การส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกในเด็ก ปฐมวัย อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม ในกลุ่ม ทดลอง ทำให้มีความรู้และทักษะในการส่งเสริม พัฒนาการและความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินกิจกรรมในโปรแกรมนี้นี้ เป็นการ จัด ในช่วงที่พื้นที่ไม่มีการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทั้งนี้ หากมีการนำโปรแกรมไปใช้ต้องคำนึงถึงสถานการณ์ ระบาดในพื้นที่ด้วย
2. กิจกรรมในแต่ละครั้ง มีความจำเป็นต้องจัด อย่างต่อเนื่อง ผู้จัดต้องคำนึงถึงเวลาที่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลสะดวกเข้าร่วม เช่น ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ผู้ปกครองหลายครอบครัวอาจไม่สะดวกพาเด็กเข้าร่วม ให้ทุกกิจกรรม

การนำผลการวิจัยไปใช้

โปรแกรมนี้สามารถนำไปใช้เพื่อส่งเสริมความรู้ และทักษะของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการและ ความฉลาดทางอารมณ์เด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาพื้นที่ อำเภอบ้านแพ้ว และพื้นที่อื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ รพ.สต.ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคณะครู ศพด.ในพื้นที่ ที่ให้ความมือในการ ประสานงานพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย และอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ และขอขอบคุณผู้ปกครองเด็ก ปฐมวัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือการศึกษาในครั้งนี้ ทำ ให้การศึกษาวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. นิตยา คชภักดี.(2536).ขั้นตอนการพัฒนาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ปฏิสนธิ - 5 ปี [อินเทอร์เน็ต].2566 [สืบค้นเมื่อ 30 ส.ค.66]. เข้าถึงจาก:
<http://lib.neu.ac.th/ULIB/searching.php?MAUTHOR=%20%B9%D4%B5%C2%D2%20%A4%AA%C0%D1%A1%B4%D5:htt p://lib.neu.ac.th/ULIB/dublin.php?ID=6584>.
2. Nelson. C.A.(2000).The neurobiological bases of early intervention. ใน Handbook of early childhood intervention.Cambridge University Press, 2,204-227.
3. Heckman,J.,Savelyev, P.(2013). Understanding the mechanisms through which an influential early.in American Economic Review.103(6),2052-2086.
4. องค์การยูนิเซฟ. (2562).ช่องว่างและความเหลื่อมล้ำ: ผลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ 2562. กรุงเทพฯ: องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย.
5. กรมอนามัย กลุ่มสนับสนุนวิชาการและการวิจัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ.(2560).รายงานการศึกษาปัจจัยที่กระทบต่อการพัฒนาการเด็ก เด็ก ปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ.2560.กรมอนามัย.
6. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2564). แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564-2570.กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
7. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. (2565) [อินเทอร์เน็ต].2566 [สืบค้นเมื่อ 29 ส.ค.66].เข้าถึงจาก:
https://kb.hsri.or.th/dspace/handle/11228/5505?src=%2Fdspace%2Fhandle%2F11228%2F1%2Fdiscover%3Frpp %3D10%26etal%3D0%26group_by%3Dnone%26page%3D401%26locale-attribute%3Dth&offset=8&locale-attribute=th.
8. มุจลินท์ กลิ่นหวล,สิรินทร์ ลัดดาภิรมย์ บุญเชิดชู. (2559). กิจกรรมทัศนศึกษาเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ใน ศตวรรษที่21.วารสารอิเล็กทรอนิกส์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 9(3), 1550-1562.
9. Health Data Center : HDC กระทรวงสาธารณสุข. (2566). [อินเทอร์เน็ต].2566 [สืบค้นเมื่อ 25 ส.ค. 66]. เข้าถึงจาก:
https://nich.anamai.moph.go.th/th/kpi65/download?id=96326&mid=36391&mkey=m_document&lang=th&did=29695.
10. สำนักงานสาธารณสุขนครพนม. (2566). ระบบติดตามพัฒนาการเด็ก.[อินเทอร์เน็ต].2566 [สืบค้นเมื่อ 25 ส.ค. 66]. เข้าถึงจาก:
<https://datacenter-npm.moph.go.th/dspm/login>.
11. อติศรีสุตา เฟื่องฟู ธัญพร เมฆรุ่งจรัส.(2561). ปัจจัยที่กระทบต่อการพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิวอิงจำกัด.
12. บุษบา อรรถาวิโรจน์ บำเพ็ญ พงศ์เพชรดิถ. (January-June 2020). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย: ศูนย์อนามัยที่ 5. Kuakarun Journal of Nursing, 27(1), 59-70.
13. คณะ จินตนา พัฒนพงศ์ธร. (2561).รายงานการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย. กลุ่มสนับสนุนวิชาการและการวิจัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย.
14. บุญญพัฒน์ ไชยเมธ,สมเกียรติยศ วรเดช หนึ่งฤทัย เกื้อเอียด.(2561).สถานการณ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาการของเด็กไทย อายุต่ำกว่า 5 ปี:การทบทวนวรรณกรรม.วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 5(1), 281-296.
15. รายงานข้อมูลการทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยระดับประเทศ. (2561).[อินเทอร์เน็ต].2561 [สืบค้น เมื่อ 25 ส.ค. 66]. เข้าถึงจาก: <https://dopah.anamai.moph.go.th/web-upload/8x6b2a6a0c1f8e85a9c274e6419fdd6071/tinymce/ KPI2565/10/107/11711.pd>.
16. จินตนา พัฒนพงศ์ธร,ปราณี พงษ์จินดา อาริสรา ทองเหม. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาการเด็กปฐมวัย :กรณีพื้นที่ โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตกองทัพบกภาคที่ 3. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรม อนามัย.
17. วิชัย เอกพลากร. (2552).รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทย โดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 4 พ.ศ.2551-2552 สุขภาพเด็ก. นนทบุรี: สำนักงานสำรวจสุขภาพประชาชนไทย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
18. วีระศักดิ์ ชลไชยะ. (2561). ผลของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านจอต่อเด็กและวัยรุ่น ; Effects of Electronic Screen Media on Children and Adolescents. นนทบุรี: ปิยอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์ จำกัด.

19. ปุณณพัฒน์ ไชยเมธ,สมเกียรติยศ วรเดช จักรินทร์ ปริมาณนท์. (2661). ภาวะโภชนาการและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อภาวะโภชนาการในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี: การทบทวนวรรณกรรม.วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 5(1), 329-342.
20. จารุวรรณ ชูปวา สุรีย์ ธรรมิกบวร. (2562). ความรู้สำคัญเพื่อครอบครัวอบอุ่น.อุบลราชธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
21. รุจิรา มณีชม ธนาพูน วงศ์ษา. (2561). เทคนิคการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตยุคสังคมดิจิทัล. วารสารครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 14(1),102-112.
22. คู่มือโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวก โดยครอบครัวมีส่วนร่วม Preschool Parenting Program: Triple-P.(2563).เชียงใหม่:บริษัท สยามพิมพ์นานาชาติ จำกัด.
23. วิชาภรณ์ คันทะมูล,ระบอบ เนตรทิพย์ จุฬาลักษณ์ ยะวิญญาญ. (2562). ประสิทธิภาพของโปรแกรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และเสริมสร้างวินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัยโดยครอบครัวมีส่วนร่วม อำเภอปัวจังหวัดน่าน. วารสารวิชาการสุขภาพภาคเหนือ, 6(1), 70-85.
24. ศรีญทิพย์ ชาลีเครือ ลักษณะ สกุลทอง.(2565). การพัฒนาโปรแกรมTriple P เพื่อกระตุ้นพัฒนาการ เด็กปฐมวัยเขตสุขภาพที่ 7. วารสารศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น., 14(1), 97-110.